

Zaloga oblek za gospode.

Em. Müller v Mariboru

priporoča prav fine izdelke gotovih oblek za moške; kakor tudi veliko zalogo finih štofov, domačih in vnanjih fabrik za narejanje oblek po meri.

Proda se:

lep petrolejski svetilnik (luster) z dvema svetilnicama;

2 štelaži za prodajalno in en otročji voziček pri

JOS. GSPALTL-nu,

zlatar, srebrar in optikerju, ter založniku ur v PTUJU.

Vojska na Kineškem.

Najnovejša poročila naznanjajo, da se je v Kini kri grozno prelivala. Poslaništva evropskih vlad v glavnem kineškem mestu bila so oblegana, in so se skozi 4 tedne hrabro branila, misleč da jim kdo pomoč pošlje. Oblegovalci so z močnim streljanjem zid predrl. Vnel se je grozen boj, in še le ko je poslaništvom streliva zmanjkalo, so se zamogli jih Kinezi polastiti in vse pomoriti. Ta žalostna osoda zadela je tudi njih žene in otroke. Govori se, da so ob tem času 800—1000 tujcev pomorili. Po vsem Kineškem semoritev kar po cerkvah oznanja. V kraju Makden so škofa Gulona več jezuitov in misijonskih sester pomorili. En ukaz, od cesarja in cesarice podpisan, zapoveduje vsem podkraljem vse tujce z ognjem in mečem pokončati. Vstaši, ki se imenujejo Bokserji so bajé pobili 12 milijonov ljudi, ki bojo tudi z njimi držali. Kakor druge države, tako je tudi Avstrija bojne ladje pošlala.

Vojska, ki bo šla iz Evrope v Kino rojake reševati, bode šele komaj v jeseni tje prišla; in kaj se med tem časom vse lahko zgodi, to je v božjih rokah. Dosedaj so združeni evropejski vojaki zamogli samo mesto Tientsin zavzeti, dočim so 13. t. m. od Kinezov nazaj vrženi bili. Pozneje so: ruski, nemški in francoski vojaki zopet Kineze prijeli, jim 2 kanona vzeli, in dva magacina razstrelili. O ravno tistem času so pa Kineze od druge strani, Angleži, Japinci in Francozi in 15 Avstrijancev zgrabili, a vendar do zmage niso prišli, ker so se Kinezi trdo vrtno branili.

Evropejci so pri tem zgubili blizu 800 mož. Drugo jutro so Japinci razstrelili vrata in vdrli v mesto. Sledili so jim brez odpora drugi Evropejski oddelki. Vseh Evropskih vojakov je stalo na bojišču 8000. Japinci imeli so največjo zgubo; Angleži so zgubili 20 mrtvih in 93 ranjencev.

Kinezi postali so jako zviti, in razširjajo po svetu vesti, da so razen nemškega poslanika še vsi živi, in da se nahajajo pod varstvom kineškega cesarja.

Ta vest pa ne mora biti resnična, ker potrjuje se od druge strani, da Kinezi niso le samo Evropejce poklali, ampak tudi lastne kineške kristjane pomorili, katerih je tam čez 40.000 bilo.

Vojska v južni Afriki.

Angleži so bili zopet tepeni. Angleški maršal počaka od 12. t. m. domov tako-le: Buri so nas vče-

raj zopet prav krepko zgrabili in moram žal naznani, da se je jim posrečilo kraj Nitralsnek zavzeti, kateri je obstal iz enega švadrona strelcev in enega švadrona infanterije. Buri so nas napadli prav zgodaj z morilnim streljanjem; kavalerija in 90 angleških infanteristov so Buri vjeli, drugi so pa padli. Ob enem zajeli so buri dva kanona. Ob istem času bili so Angleži tudi pri Derdeportu tepeni, zgubili veliko ljudi, ker so prihajajoče Bure za svoje vojake imeli, in se tako zmotili. 300.000 angleških vojakov je sedaj v južni Afriki, vojska trpi že 9 mescev, in 70 tisoč Angležov je pobitih in vjetih, Buri pa le še niso premagani.

Zaroka srbskega kralja Aleksandra.

Kralj Aleksander zaročil se je z dvorno damo svoje matere, vdovo Drago Mašin. Nevesta je stara 39 let, ženin pa 24. Oče Aleksandra, razkralj Milan, kateri je zaradi tega na svojega sina jako srdit, odložil je nadpoveljstvo srbske armade. Ko bi tega potepuha tudi res več na Srbsko ne bilo, bi se Srbom častitati smelo. Ker se Aleksander boji, da bi oče Milan njegovi nevesti kaj žalega prizadel, dal je stanovanje svoje zaročenke z vojaki zavarovati.

Odpis zemljiške štibre po nevihtah.

(Kmetom na opazovanje in shranitev priporočano.)

Po § 11 postave z dne 12. julija 1896 (dr. p. l. št. 118) je vsaka škoda pri pridelkih na polju za katero se na podlagi § 1. te postave odpis štibre zahtevati zamore, je od posestnika poškodovanih parcel ali od taistega pooblaščenca štiberski oblasti prvi inštanci (okrajno glavarstvo, štibersko upraviteljstvo, štiberska krajevna komisija) naznaniti. Ta ovadba je v teku 8. dnij po zvedbi takih poškodb storiti, ker drugače pravica za odpis zemljiške štibre ugasne.

Pri pismenih ovadbah se dnevi zamude po pošti ne jemljejo v poštev. Pa tudi mora več posestnikov skupno ovadbo o takih škodah napraviti. (Večkrat se ovadbe o takih škodah od občinskega predstojništva v imenu cele občine s prilogo popisa vpošljejo, kar je tudi prav praktično.)

Da se ima škoda v osmih dnevih po prihodu nevihte — kako se kmetje v mes podučje — naznaniti, v postavi ni pokazano in je med tem podukom in po besedah postave velik razloček v prid tistim, katerim ni mogoče kmalu po prigodbi zadosti škodo pregledati. Tudi se včasih ne da narejena škoda naenkrat popolnoma spoznati, temveč še le po več tednih. Postava je po besedi in pomeni toraj za poljedelca ugodnejša kakor oddaljeni poduki, ker po postavi se more škoda tudi še le pri prihodu komisarja, kateri isto popisuje, naznaniti, če se je ista tačasno zapazila ali tudi takrat spoznati zamore. Zmiraj pa je najboljšje, če se škoda v teku prvih 8 dnij zapaziti in naznaniti zamore.

Večkrat se primeri, da njim pridejo naznanila, od katerih kmet druga nima, kakor zamudo zlatega časa. V marsikterih dogodkih je zopet odpis štibre tako mali, da se trud ne spleča, da je tisto naznanil, kaj ima kmet za en dobiček, če je on celi dragi dan zraven komisije lazil in mu bojo potem 10 ali 30 kr., večkrat tudi samo 1 kr. reci: eden kraicar (2 helerja) od štibre

odpisani? Ali kaj je cela občina dosegla, če so ji vsem poškojenim kmetom skupno 2 do 4 krone — ali še manj — štibre odpisali, pri tem ko stroški komisarja, kateri pride škodo popisavat — 20 do 30 kron — mogoče tudi več — znašajo! Plača za pot komisarja gre sicer iz državne kase, katero pa vseh štibronosec občutiti mora.

Če bi bili kmetje v tej reči boljše podučeni, bi predvidne brezkoristne naznanila o takih škodah izostale.

In taki poduk naj kmetje za naprej v sledečem imajo:

A. Po § 2 odstavek 1. omenjene postavbe stori se še le tedaj odpis štibre pri parcelah v meri do 4 hektarov (7 johov) če je skoz točo, vodo, ogenj, poljske miši, trtne uši najmanj četrt pridelkov vničeni. Pri parcelah v velikosti nad 4 hektare (7 johov) mora pa najmanj 1 hektar (ali okoli $1\frac{3}{4}$ joha) vničeno biti, to je, cela škoda mora najmanj od pridelkov vsega površja 1 hektar iste parcele skupaj znašati, če se hoče odpis štibre doseči.

B. Poškodbe skoz druge neodvračljive prigodke, to je suša, mokrota, zima, mraz, škodljive živali, arja, peronospora, oidium, žitni smetljaj, vsake sorte (vrhovne smeti, smrdljive smeti, umazanec.) ružiček, žitno poleganje more se odpis štibre od parcel najmanjše mere (kakor pri toči i. t. d.) le tedaj doseči, če škoda več kakor $\frac{1}{4}$ del od vsega pridelka na polju v eni štibernski občini ležeče posesti, štibroplačevalca znaša, naj si bo polje z eno, dvema ali mešanimi letnami posejano.

Kjer se dve letne v letu dobijo, račun se za prvo nasetev $\frac{2}{3}$ (dve tretjine), tretja nasetev $\frac{1}{3}$. Ena sama nasetev velja $\frac{1}{4}$.

Pri zmešanih kulturah račun se kot glavni pridelek $\frac{2}{3}$, kot stranski pridelek $\frac{1}{3}$, kar je posebno pri sadnih vrtilih (ali travnikih z sadnim drevjem) opazovati. Tukaj je dohodkom prilično, sadje kot glavni in trava kot stranski pridelek.

Pri travnikih z sadnim drevjem (oziroma pri novo nasajenih sadnih vrtilih) je kot glavni pridelek travni dobitok, in sadje kot stranski pridelek v poštejemati. V takih dogodkih se pri poškodovanju travnikov račun se trava z $\frac{2}{3}$ in sadje z $\frac{1}{3}$ škodne mere.

(Konec sledi.)

Gospodarske stvari.

(O zatiranju deteljne predenice. Robert Rossi v Veroni je nedavno spravil v trgovino sredstvo v zatiranje deteljne predenice. Obstoji iz železne galice, ki je na zraku razpadla, in male primesi naftalina. Navodilo za porabo svetuje, naj se ona mesta, kjer se je prikazala predenica, do dva prsta visoko nad zemljo pokosijo. Uničevalno sredstvo (Polvere Anticucuta) naj se ob dnevih, kedar je obilo rose, z gostim sitom na pokošena mesta naštopa. Kakor pa poročja časopis „Tiroler Landwirthschaftl. Blätter“, je uspeh Rossi-jevega sredstva zelo negotov, ne oziraje se na to, da je cena tistega neprimerno visoka. Kilogram tega praška stane 30 kr., dočim se dobi železna galica po 8 kr. Pri poskusih, ki so jih svoječasno narejali na deželnem učnem zavodu pri sv. Mihelu v zatiranju predenice po deteljiščih, ni bilo mogoče deteljne predenice same zatreti: vsa sredstva,

ki so bila uspešna proti predenici, pokončala so z jedno tudi deteljo. Slabejše raztopine železne galice (do petprocentne, niso ugonobile predenice, močnejše raztopine poškodovale so tudi deteljo.

(Flajšter ali tla za konjske štante.) Najbolj flajšter za konjske štale je drobnji pesk, katerega štale debelo nasuti, poprej pa kakih 70 cm. globoko skopati in vrh peska potem z steljo nastlati; pesek se enkrat v letu, navadno v spomladi pograbiti kateri najboljši gnoj prinese. Na teh peskovih tleh stojijo konji prav na mehkiem in hladnem; kopita, ki in kosti se tudi izvrstno ohranijo. Ležišče je na takih tleh za konje prava dobrota in tudi stari konji se na takem tlu lažje vstajajo kakor na lesenem ali gladkem kamenitem flajštru. Če se pesek večkrat pregrabi in semtertja kaka fura frišnega na površje razgliha, ostane zrak v štali čist, ker se ščavnica razceja, temuč se scedi v dnu. Vrednost takih peskovih tleh je razvidna; pa tudi v zimskem času prihrani posestnik veliko na kovanju, ker se grifi na podkovah ne obnucajo; kajti v tem času se večkrat pripeljejo da konji po 16 do 18 ur na dan v štali stojijo.

(Čebele roparice.) Proti koncu čebelne panj prikažejo se večkrat tako zvane čebelne roparice. Splošno je mnenje, da so roparice posebna vrsta čebel, ali pa, da marsikateri čebelarji s pokladanjem žganja pripravijo svoje čebele k ropanju. Pregovor: „Priložnost napravi tata“ ima svojo veljavo ne samo pri ljudeh, ampak tudi pri čebelah. Kjer se jim nudi priložnost, med ugrabiti, ugrabijo ga tudi. Čebelar mora gledati, da čebele take priložnosti ne zadobé. Nikoli ne smejo pri čebeljaku ležati prazne voščine, nikoli se ne sme tam puščati med. Duh voska in medu pribavi čebele — domače in tuje, ki pri panjih v koših vse natanko preiščejo, da bi prišle do medu. Čebelar naj pri svojih panjovih ne trpi druge odprtine kakor žrelo ali letalnico. Vsaka luknjica, vsaka polica in špranja se mora skrbno zamašiti in zamazati. Najbolj vrstna maža je ilovica, pomešana s frišnim kravjekom ali pa slednji sam. Tudi žrela sama, ki so tako velika, da se more z roko seči vanje, privabijo roparice. Žrela naj bi bilo le tako visoko, da se s prstom ne more do notri, in le tako dolgo, kakor mezinec. Napadejo roparice vselej le slabe in brezmatične panjove. V panjovih s premakljivimi satniki se je lahko prepričati, ali je čebelno ljudstvo brez matice ali ne. Težje je to pri slamnatih uljih ali trdnih panjovih. Ob prav hladnih dneh se lahko o tem prepričati, če ima ljudstvo matico ali ne. Spodnje konce voščine stisnimo skupaj, ko smo koš nekoliko privzdignili, in panj spodaj odprli. Ako se beli vosek zdrobi, tedaj panj navadno brez matice. Brezmatičnega panja ne trpimo v čebelnjaku, izpodrežimo ga popolnoma in stresimo čebele pred čebelnjak; te zletijo potem na druge panjove. To delo se najbolje opravi koncem junija ali v začetku avgusta. Ako se navzlic temu roparice katerega panja lotijo, tedaj postavimo oropan panj za več dni v klet. Roparice se pozgubijo, ali nimajo več kaj ugrabiti. Zastrupljanje roparic je vsakem slučaju kaznivo, ker se po ostrupljenem medu tudi ljudje morejo zastrupiti. Ako hočemo pozvedeti, iz katerega panja hodijo čebele ropat, potrosimo roparico z moko in opazujemo potem posamezne panjove.